

Sisäisen valvonnan suunnitelma, toteutus ja raportointi 2023

Vuosittain tehtävä sisäinen valvonta perustuu Pohjois-Savon hyvinvointialueen hallintosäännön 13. luvun mukaisiin määräyksiin. Aluevaltuusto on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet 30.5.2022 §80 ja aluehallitus on hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeen 19.12.2022 § 405.

Sisäisen valvonnan tavoitteet ovat:

- Toiminnan tuloksellisuus: Valvonnalla varmistetaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista, tuotteiden ja palvelujen laatua sekä toimintojen taloudellisuutta ja tuottavuutta.
- Raportointi ja tiedon oikeellisuus: Valvonnalla johto ja esihenkilöt huolehtivat siitä, että heidän vastuualueellaan tuotetaan ja ylläpidetään luotettavia tietoja toiminnasta, taloudesta ja hallinnosta. Tiedot tulee raportoida oikein ja ajantasaisesti.
- Toiminnan laillisuus ja johdon antamien ohjeiden noudattaminen: Valvonta turvaa lakien ja asetusten sekä Pohjois-Savon hyvinvointialueen päätösten, sääntöjen ja ohjeiden noudattamisen.
- Resurssien ja omaisuuden turvaaminen ja hyödyntäminen: Valvonnalla varmistetaan, että hyvinvointialueen resursseja käytetään järkevästi ja taloudellisesti hyvinvointialueen hyväksi. Resurssit tulee turvata menetyksiltä, jotka aiheutuvat virheistä, resurssien huonosta hoidosta, tuhlauksesta, väärinkäytöksistä, petoksista tai muusta sääntöjen ja ohjeiden vastaisesta toiminnasta.

Sisäisen valvonnan toimeenpanoon kuuluvat olennaisena osana yksikköjen päivittäisjohtamiseen kuuluvat valvontatoimet. Niiden avulla esihenkilöt varmistuvat siitä, että yksikössä toimitaan tavoitteiden suuntaisesti ja annettujen ohjeiden mukaisesti.

Jatkuvien valvontatoimien dokumentointi tapahtuu pääsääntöisesti järjestelmiin jäävinä lokitietoina ja tapahtumien/viestien kuitaamisina (esim. asiahallinnan työkierrot, tehtävämuistutukset). Sisäistä valvontaa toteutetaan myös kirjaamalla toimialojen, palvelualueiden, palveluyksiköiden ja toimintayksiköiden tekemät sisäisen valvonnan havainnot, johtopäätökset ja kehityskohteet tämän asiakirjan raportointipohjaan. Toimialat voivat lisätä pohjaan toimialakohtaisia valvontakohteita.

Toimialojen, palvelualueiden, palveluyksiköiden, ja toimintayksiköiden johtoryhmien tai vastaavien tulee käsitellä sisäisen valvonnan tulokset loka-marraskuussa 2023. Toimialat voivat itse päättää, toteutetaanko sisäisen valvonnan raportointi toimintayksikköä alemmalla tasolla. Toimialojen johtoryhmien laatimat raportit sisäisen valvonnan tuloksista käsitellään palvelutoimialoilla vastaavissa lautakunnissa. Raportit annetaan tiedoksi hyvinvointialuejohtajalle ja aluehallitukselle omistajaohjaus- ja valvontajaoston kautta. Omistajaohjaus- ja valvontajaosto vastaa aluehallitukselle sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomuksen osion valmistelemisesta hallintosäännön mukaisesti.

On syytä korostaa, että vaikka vuosittaiset raportoinnit ja tulokset käsitellään loka-marraskuussa, sisäistä valvontaa tulee tehdä ja tuloksia dokumentoida jatkuvasti. Jokaisen esimiehen tulee käyttää tämän asiakirjan raportointipohjaa suunnitellessaan omaa sisäistä valvontaansa, sen toteuttamista ja raportointia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan vuosittainen raportointi

- 1) Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan raportointi toteutetaan yhdenmukaisesti kaikilla toimialoilla, palvelualueilla, palveluyksiköissä ja toimintayksiköissä vuoden 2023 painopisteet huomioiden.
- 2) Toimialan hallinnollinen sihteeri järjestää sisäisen valvonnan tapaamisen marraskuussa 2023 (1,5–2 h / toimiala). Tapaamisen osallistuvat toimialan johtoryhmä, omistajaohjaus- ja valvontajohtaja, sisäisen valvonnan päällikkö ja arviointipäällikkö. Tapaamisessa käsitellään toimialueen johtoryhmän laatima yhteenvetolomake. Toimialajohtaja ja -sihteeri vastaavat tilaisuudessa esille tulleiden huomioiden kirjaamisesta.
- 3) Toimialajohtaja vastaa sisäisen valvonnan raportin laatimisesta ja esittelystä toiminnasta vastaavassa lautakunnassa joulukuun 2023 aikana.
- 4) Toimialojen raporttien pohjalta omistajaohjaus- ja valvontajaosto valmistelee aluehallitukselle hyvinvointialuetasoisien sisäisen valvonnan yhteenvetoraportin. Yhteenvetoraportin pohjalta omistajaohjaus- ja valvontajaosto valmistelee sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevan toimintakertomuksen osion tammikuun 2024 aikana.

Sisäisen valvonnan jatkuvista valvontatoimenpiteistä (päivittäisjohtamisen kontroleista) on tarkempaa ohjeistusta sisäisen valvonnan menettelytapaohjeessa.

TOIMIALAKOHTAINEN SISÄISEN VALVONNAN SUUNNITELMA- JA RAPORTOINTIPOHJA VUODELLE 2023

Toimiala, palvelualue, palveluyksikkö, toimintayksikkö:

Vuosiraportin laatimisaika:

Paikka:

Osanottajat:

Valvonnan kohteet	Tehdyt tarkastus-toimenpiteet ja havainnot	Johtopäätökset ja kehittämiskohteet
YLEISET KYSYMYKSET		
Kuvaa palveluyksikön toiminta-ajatus ja keskeiset tavoitteet		
Mitkä ovat keskeiset palvelustrategian haasteet?		
Millä tavoin palveluyksikössä on varauduttu toiminnan häiriötilanteisiin (pandemia, työtaistelut, varautuminen)		
Kuinka yksikössä on huolehdittu tietoturvasta ja tietosuojasta - asiakirjojen hallinta? - tietojen ja tietojärjestelmien käyttö? - lokitietojen tarkastaminen?		
Painopiste 2023: Onko omavalvonnan toteutumisessa havaittu puutteita palveluyksikössä?		
Painopiste 2023: Onko palveluyksikössä pystytty noudattamaan määräaikoja palveluun pääsyn osalta? Mahdolliset poikkeamat?		
JOHTAMINEN		
Onko johtoryhmät kokoontuneet säännöllisesti?		
Onko työpaikkakokoukset pidetty kuukausittain?		
Onko päätösten valvonta ja otto-oikeus toteutunut säännösten mukaisesti?		
HENKILÖSTÖ		
Kuinka yksikössä on varmistettu, että henkilöstöresurssit on kohdennettu asianmukaisesti?		
Onko yksikössä havaittu kohtuutonta tai liian vähäistä työkuormaa?		
Onko kehityskeskustelut pidetty?		
Onko tehtäväkuvaukset ajan tasalla?		
Onko lomat pidetty ajallaan?		
Onko rekrytoinneille hankittu täyttöluvut?		

Miten työyksiköiden säännölliset tapaamiset on järjestetty ja mitä asioita niissä on käsitelty?		
Miten henkilöstön työhyvinvoinnista on huolehdittu? esim. työpaikkakäynnit, työturvallisuusilmoitukset - sairauspoissaolojen kehitys - onko yksiköissä laadittu työhyvinvointisuunnitelmat?		
Painopiste 2023 Onko palveluyksikössä järjestetty säännöllinen työajan toteutumisen seuranta? - onko työajan seurannassa havaittu poikkeamia?		
TALOUS		
Miten taloussuunnitelmassa on pysytty? - Kuvaa mahdolliset ylitykset ja niiden syyt		
Onko talouden toteumaa seurattu kuukausittain johtoryhmissä tai vastaavissa?		
Millaisia poikkeamia seurannassa havaittu ja kuinka niihin on puututtu?		
Miten laite ym.-investoinnit ja hankinnat ovat toteutuneet?		
Miten palvelujen myynti on toteutunut?		
Miten taloudellisuus- ja tuottavuusohjelma on vaikuttanut palveluyksikön toimintoihin?		
HANKINNAT		
Onko hankintavaltuuksien noudattamisessa havaittu poikkeamia?		
Onko kilpailutusprosesseissa havaittu poikkeamia?		
Kuinka sopimusten sisältöä on valvottu?		
RISKIENHALLINTA		
Onko palveluyksikössä tapahtunut potilaille/asiakkaille vakavia haitta- ja vaaratilanteita?		
Miten riskejä arvioidaan? - miten riskien hallinta on toteutettu, - arvioidaanko toiminnallisia ja taloudellisia riskejä säännöllisesti, - onko väärinkäytösriskit arvioitu? - onko riskien arviointi muuttanut yksikön toimintaa käytännössä?		
Onko HaiProt käsitelty ajallaan?		

POHJOIS-SAVON HYVINVOINTIALUE
Luonnos 3/2023

Onko työturvallisuusriskit kartoitettu työyksikkökohtaisesti?		
TOIMIALAN OMAT SISÄISEN VALVONNAN KOHTEET		